

GÖSTA BERGLÖF

* 20.9.1906 † 9.7.1989

Gösta Berglöf, ingenjören och idégivaren, företagsledaren i tiden och samtidigt sällskapsmänniskan med sinnelaget hos en bergsman av den gamla stammen, glad och god, lämnade oss för alltid den 9 juli 1989.

Han föddes i Nykroppa den 20 september 1906. Föräldrarna voro överingenjören och platschefen på Nykroppa järnverk Edward Berglöf och dennes maka Maria, född Rehnqvist. Bland dessas anor funnos ingenjörer och handelsmän, jurister och präster.

Då Gösta var tio år, lämnade familjen Nykroppa och flyttade till Stockholm men återbördades redan drygt tre år senare, 1920 till Bergslagen. Fadern hade då köpt och övertagit ledningen av Guillaumes Verkstäder i Kopparberg. Detta kom att bli bestämmande för Göstas liv.

Han skulle bli den, som efter fadern övertog detta till Berglöfs Verkstäder då omdöpta företaget och skulle därmed också från 13 års ålder bli Kopparbergsbo livet ut.

Strax efter sin ingenjörsexamen, 1928 på maskingrenen vid Örebro Tekniska Gymnasium befanns Gösta drabbad av den då ännu ej utrotade nationalsjukdomen lungtuberkulos. Den kunde dessbättre i detta fall

till slut hävas, men den hade då i över två decennier hämmat honom i verksamheten. Den lyckosamma utgången berodde enligt mångas samstämmiga vittnesmål i hög grad på hans målmedvetenhet, verksamhetslusta och viljestyrka.

En lycklig följd av sjukdomen blev mötet mellan Margareta och Gösta på Romanås sanatorium, där båda voro patienter och funno varandra. Också i Margaretas fall skulle sjukdomen komma att hävas. Deras bröllop stod en junidag 1938.

Detta år blev betydelsefullt för de nygifta även i annat hänseende. Gösta erbjöds av sin då 72-årige far att övertaga ledningen av företaget, vilket samtidigt skulle ombildas till familjeägt aktiebolag under namnet »AB Berglöfs Verkstäder» med ett aktiekapital om 100 000 kronor.

Gösta åtog sig den erbjudna uppgiften och blev därmed företagets VD. Styrelseordförande blev fadern, som emellertid avled redan påföljande år, då till ny ordförande utsågs bergsingenjören, den 1956 bortgångne Gillebrodern Assar Grönwall.

Den marknadsmässiga grunden för det företag Gösta sålunda hade att leda var behovet hos den omgivande regionens gruvor, stålverk och mekaniska verkstäder av allehanda produkter i halv- eller helfabrikat av svetsade stålkonstruktioner, särskilt på plåtbasis. Ritningarna tillhandahöllös i huvudsak av kunderna. Produkterna voro med andra ord i princip »skräddarsydda».

De produktionsmässiga resurserna i form av lokaler, maskiner och transportanordningar voro tämligen begränsade men motsvarade ändock i stort, vad som kunde produceras med den befintliga kadern verkstadsarbetare om 40-talet man. Verkstädernas läge i centrum av Kopparberg var mindre gott.

Då Gösta gav sig i kast med den nya uppgiften, var han helt visst fullt på det klara med att en lyckosam utveckling av företaget skulle kräva ej blott en omlokalisering och utvidgning av verkstäderna utan framför allt också tillkomsten av en eller flera, till förhindrande av efterapningar ej alltför lättillverkade standardprodukter för avsalu.

Gösta lyckades efterhand förverkliga allt detta.

På ett nyförvärvat industriområde utanför Kopparbergs tätort byggdes sålunda i etapper nya verkstadslokaler, vari den första inflyttningen gjordes redan omkring krigsslutet 1945, och samtidigt moderniserades efterhand maskinparken.

Under 1950-talets första hälft kom så den nya produkten, till sin idé, tillverkning och funktion helt framsprungen ur Göstas egen fantasi och tekniska begåvning, »Berglöfslådan», numera legendarisk vorden. Utförd i stålplåt, som bockats och bearbetats efter ett sinnrikt mönster, blev lådan ett oömt, stapelbart redskap, vars användning på ett revolutionerande sätt förenklade transporten och lagringen av allehanda förnödenheter och produkter inom särskilt den tyngre industrin och därmed drastiskt sänkte motsvarande kostnader.

Lådan med följdprodukter blev snart företagets dominerande produkt, och företaget blev samtidigt ledande i Sverige på området med 70 à 80 % av marknaden.

Gösta ledde sitt företag och förblev dess drivande kraft, tills han vid 60 års ålder 1966 överlämnade det i andra händer. Detta kunde han göra med sällsynt gott samvete. Han hade mottagit ett företag, anpassat till en äldre tids villkor. Han hade insett nödvändigheten av en utveckling i takt med tiden. Han hade trots ett i begynnelsen tids- och kraftödande eget handikapp lyckats omvandla det gamla företaget till ett nytt, verkande på egna meriter och enligt den nya tidens villkor. Bättre kunde han ej ha förvaltat sitt pund!

Gösta var nu ej blott teknikern och företagsledaren, han var också människan med den förunderliga förmågan att kunna skapa glädje i de flesta sammanhang, och han hade också en hart när otroligt stor vän- och bekantskapskrets. Han mötte alla med vänlig, öppen blick och utan förutfattade meningar. Han hade lätt för att anslå en kamratlig ton och att dela med sig av sitt nedärvda, värmländska gemyt, gärna kryddat med några träffande citat på det värmländska tungomålet. Under förhandlingar med honom var ett förhöjt tonläge honom främmande.

Han var fåordig om sig själv. Handlingskraften och viljestyrkan demonstrerades aldrig i ord eller åtbörder. Det tillät ej hans enkla, flärdfria väsen.

Inom företaget och dess personal rådde stort förtroende för honom både som tekniker och företagsledare, och man respekterade och uppskattade honom som chefsperson. Allmänt rådde också uppfattningen, att han så starkt kände sin plikt mot företaget, att detta blev hans drivkraft. Förvisso ryms häri en del av sanningen. Den djupare grunden för den kraft Gösta undfick var nog dock att finna i vad kyrkoherden Anders Bergman yttrade vid jordfästningsakten: »Den, som länge lev

nära döden, uppskattar sedan varje dag i verksamhet, som bjuds».

Margareta och Gösta flyttade 1960 sitt trivsamma hem upp till toppen av Södra Björkberget i Kopparberg, där den rena luften fanns, som de behövde. Här kunde både de och deras många vänner avnjuta de sköna vyerna över mäktig bergslagsnatur med skogsklädda höjder, ljusa fält och sjöar med stora, glittrande vattenytor.

Margareta gick bort halvtannat decennium före Gösta.

Under sina senare år hade Gösta som trofast stöd vid sin sida kamraten, den goda Anna-Lisa Harling.

Som närmast anhöriga efterlämnade Gösta sina och Margaretas tre barn med familjer: Sonen Lars Berglöf VD, Conceptor Ekonomiservice AB med maka Agneta, Lidingö, dottern Ulla Benetton med make Jean-Pierre läkare, Bourges, Frankrike samt dottern Kerstin von Eckermann med make Hans, Ripsa gård, Nyköping.

Gösta Berglöf inträdde i Gillet 1943 och innehade vid sin bortgång dess VII länk.

Sancte Örjens Gilles Högtidsdag den 23 april 1990

Stig Hj:son Ljunggren